

TROGLONAUTA
BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET

KUTATÁSI JELENTÉSE

2012

A Naszályi-víznyelőbarlang kutatásában nyújtott segítségért ezúton mondunk köszönetet:

- a **Duna-Dráva Cement Kft** és a **Sejcei Bányaiüzem** vezetőinek, *Sáros Bálint* igazgató úrnak, *Molnár Péter* üzemvezető úrnak a kutatásban való közreműködésért és segítségért,

- *Dr. Kordos László* professzor úrnak az őslénytani vizsgálatok elvégzéséért.

- Az egyesület tagságának:

Ézsiás György
Tölyhi Tamás

Ézsiás Antónia
Márványkövi Ádám

Tímár Zsolt
Mohácsi Tibor

- különösen *Tímár Zsoltnak* és *Tölyhi Tamás* barlangkutatóknak, a kutatás legaktívabb résztvevőinek.

- továbbá a sok vendégkutatónak:

Tímári Imre
Hortobágyi Gábor
Sipos Szabó Tibor
Gál Balázs
Tardos Zoltán
Zimmerman Eliza
Csomor Miklós
Regős Bálint

Gieszer János + 1 fő
Dolgos Miklós
Urbán Péter
Nagy Róbert
Tardos Virág
Bartus Katalin
Györe András+Erika
Váciak: Zoli, Norbi,
Béla,

Tóth Zoltán
Czutor Sarolta
Spöndrot Áron
Nagy Róbert
Zimmerman Lőrinc
Gelegonya Gábor
Regős Szilárd+3 fő

- *Rántó András* kutatásvezető-helyettesnek

- Külön köszönet *Ézsiás Györgynek* a bő két évtizedes (1989-2012) egyesületvezetői munkájáért és a kutatások példás szakmai irányításáért.

Kutatási eredményeink nem jöhettek volna létre egész évi önfeláldozó, lelkes munkájuk nélkül.

Írta: Burst-Demény Marcell

**Fotókat készítette: Burst-Demény Marcell
Tímári Zsolt
Tölyhi Tamás**

Tartalom:

<u>A Naszályi-víznyelőbarlang feltáró kutatása</u>	oldal
Előzmények	5
Kiépítés	5
Bontás	6
Klíma	9
Biológia	9
Óslénytan	11
Természetvédelem	11
Barlang védelme	
Felszín védelme	
Dokumentáció	12
Összefoglalás	12
Melléklet: kutatási napló másolata	

A Naszályi-víznyelőbarlang feltáró kutatása

Előzmények

Ez a kutatási jelentésünk az előző évek szerves folytatása. Ezért az azokban leírtakat csak akkor ismételjük, ha az érthetőség megkívánja.

Egyesületünk 1995 tavaszától 2002 tavaszáig vendégmunkásként bejáratlan, felfedezetlen, kimászatlan kürtöket tár fel a *Naszályi-víznyelőbarlangban*, majd azokat kiépítette kötéltechnikás pályákkal, a *Naszály Barlangkutató Csoporttal* együttműködve. 2002.05.21.-én mi kaptunk új engedélyt a barlang kutatására *DINPI 2137/2002.* számon.

Jelenleg a barlang kutatását, a *Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 10417-8/2011.* számú határozata engedélyezi részünkre.

Kiépítés

A korábbi évek száraz időjárása a szifon vízszintjét soha nem látott méretűre csökkentette, így reményt láttunk a szifon idei bontására. Az egyesület tagjai ezt előre látva és a régi felszerelés elhasználtsága miatt új, most már valóban mesterséges tavak kialakításához használható *tófoliát* (64m², 75.000 HUF) és az ebből készült új gát feltöltéséhez 30 m nyomásálló gégecsövet (50.000 HUF) és csatlakozókat vásárolt és a barlangban elhelyezett.

A szivattyúzás tervezése megkívánta az elektromos és telefonhálózat átvizsgálását és felkészítést a biztonságos használatra. Ez meg is történt.

A régi agrofóliák a többszöri feltöltést és leürítést nem bírták, kilyukadtak, így a vízzel telt szifont nem tudtuk évekig eredményesen szivattyúzni. A most vásárolt tófolia viszont ezt bírja, mert rugalmas és 1,5 mm vastag. A fóliával ez egyik legnagyobb tavunkat, a Basszuáni-gátat kibéleltük, így kaptunk egy kb. 5 m³-es medencét a Nem várt álmok-termében. A másik két régi medencét megszüntettük.

Az összecsomagolt tófolia leszállítása.

A tófolia és az új slag csomagolása szállításra.

Készülődés a szivattyúzáshoz a barlangban.

Bontás

A sok készülődés eredményeképpen, augusztus közepére a szivattyúzáshoz szükséges felszerelést felszállítottuk a hegyre. A bejáratától 20 m-re, a töbrön kívül elhelyezett aggregátorral működtette a barlangi szivattyút egy felszíni kezelő, a telefonon keresztül kapott utasítások szerint. A barlangi személyzet a szifonból 2-3 m³ vizet sikeresen kiszivattyúzott. Így a szifon szárazzá vált, kezdődhetett a bontás.

Szivattyúzás.

Az utolsó vödör víz.

Mivel a szifont puha felszíni és barlangi agyag és iszap tölti ki, gyorsan lehetett bontani. Több bontás alatt kb. 2-2,5 m³ agyagot sikerült kitermelnünk a Szifon szűk kis termébe és ott ideiglenesen zsákokban deponálni. A folyamatosan szivárgó vizek vödörzésével újabb 6-700 l víz került a gátba.

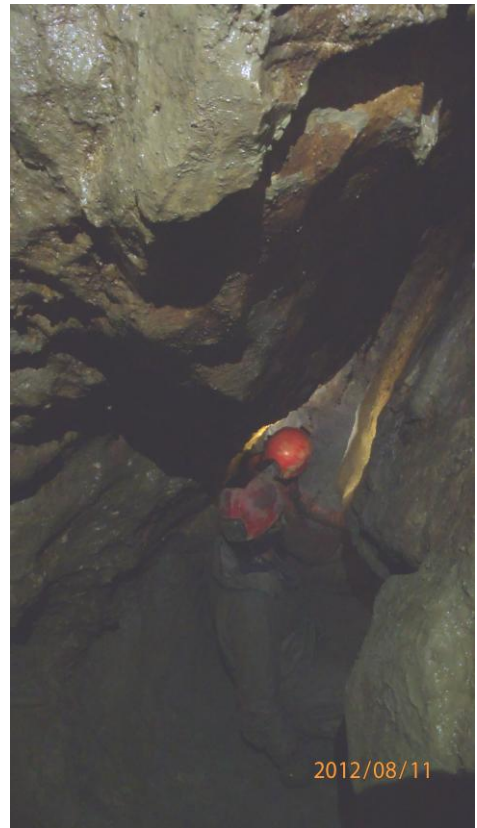
Munkánk eredményeképpen sikerült előbbre jutnunk ebben 70° csapású ferde hasadék járatban, ami 5 m után felfelé harapódzó 6 m magas hasadékkürtőcske alatt tovább halad előre. Aztán balra 40° csapásirányban további 8 m-t tart, amelyből az utolsó 4 m már nem járható méretű, de belátható. A barlang kutatásának történetében először így közel 20 m-rel hosszabb és 2 m-rel mélyebb lett a szifonjárat. A barlang új végpontjáról térképet is készítettünk, ami még feldolgozás alatt áll.

A Szifon alsó, ásott vizes kis folyosója, a Szopcsakra.

Kissé előrébb jutva.

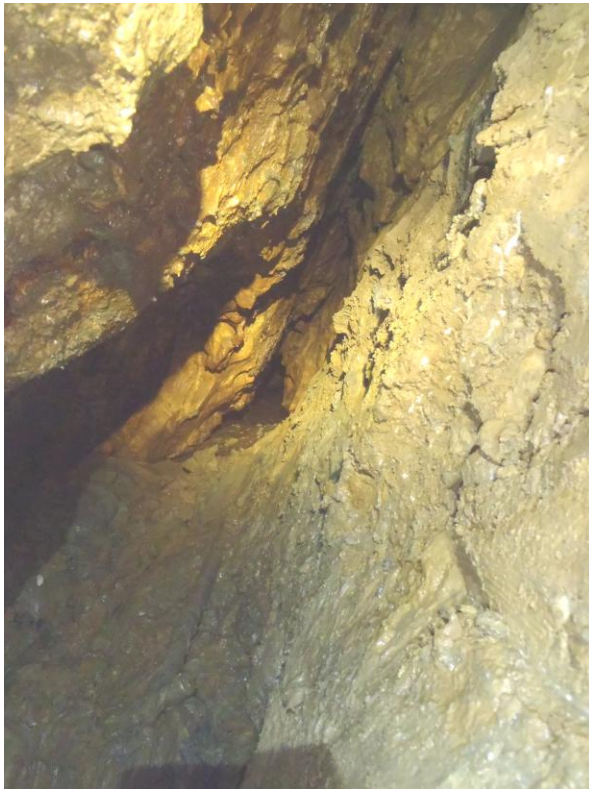

A kiásott száraz kis folyosó.

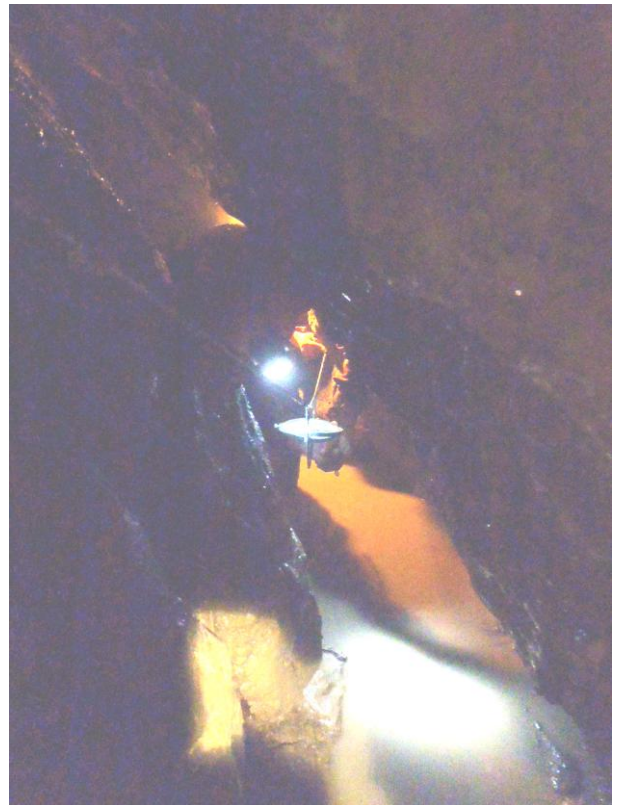

A végén jelentősebb légrés nyílt meg, melyben tovább ástunk.

A végső légrés, melyben előre látni.

Térképezés függőkompasszal a híg sárban.

Most várjuk, hogy a 2013 év eleji olvadások vizének elszivárgása felgyorsul-e a sok kitermelt agyag miatt.

Klíma

A tavalyi hőmérséklet és huzatviszonyok nem változtak. Az adatokat folyamatosan gyűjtjük és digitalizáljuk.

Biológia

A barlangban már évek óta megfigyelt troglobiont rovarok azonosítására felvettük kapcsolatot biológusokkal. Az eredmények későbbre várhatóak.

Lencsevégre kapva a barlangi pók és hálója.

A barlangban telelő denevérállományt folyamatosan regisztráljuk és fotózzuk, az adatokat gyűjtjük és digitalizljuk. Az év végére a főágban ismét ezerhez közeli egyedszám gyűlt össze.

Telelő denevérek tömege az Újabb álmok-termében

Őslénytan

A 2011-es év végén az Elm utca bontásában talált fosszilis csontdarab és több kisebb csont vizsgálatára 2012 februárjában felkértük dr. Kordos László professzor urat a Magyar Állami Földtani Intézetben, aki vállalta a csont és agyagminta elemzését. Munkájának eredményét szóban illetve e-mailben közölte. A nagy csontdarab pleisztocén korú őstulok vagy ősbivaly. Lapított, sokat állt vízben, gyökérnyomok láthatóak rajta. Az agyagmintában sok denevér, valamint madár, erdei pocok, pele és cickány csontok vannak. Ezek egykorúak, a fiatal holocénben rakódtak le, legfeljebb 2-3 ezer évesek. A denevérek helyben pusztultak el, a többi a kőomladékkal együtt a felszínről bemosódott agyagból származik.

Fosszilis csontdarabok.

Holocén kisállatcsontok.

Természetvédelem

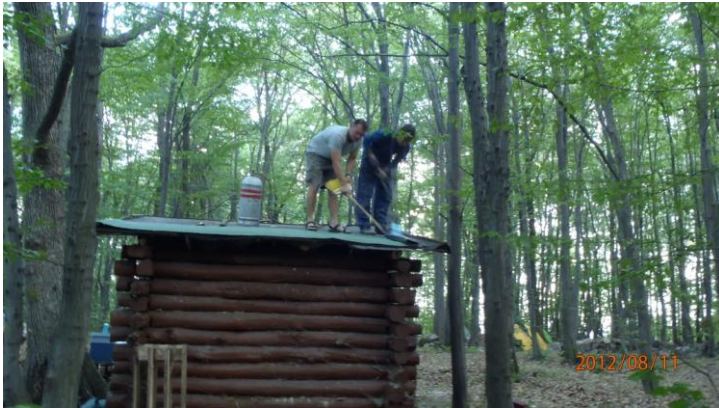
Barlangvédelem

A Nem várt álmok-termében megszüntetett 2 db medence fóliáit (4 beg sáros fólia) a felszínre szállítottuk. A régi ellapult és megkeményedett slagot is kihoztuk és a hegyről leszállítottuk.

A felszín védelme

Aggregátorkezelő szabadidejében kitakarította a bejáratí aknát és a bejárat környékét.

Év közben folyamatosan felújítottuk táborunkat és kutató házunkat: tetőt javítottunk, kivakoltunk, festettünk, padlót csiszoltunk és lakkoltunk, emeletes ágyat építettünk, járdát, küszöböt, ajtót javítottunk.

Tetőszigetelés.

Új, négy személyes faágy a házban. (A régi emeletes vaságyat „ismeretlen” tettesek ellopták.)

Az erdőben és a turista úton talált szemetet összeszedtük.

Dokumentáció

Dokumentációs tevékenységként minden alkalommal fotókat készítettünk. A hőmérsékleti, légmozgási, denevérszámlálási, stb. adatokat írásban, táblázatban rögzítettük. Mindezeket digitalizáltuk.

Összefoglalás

Ebben az évben 14 kutató *nap* alatt 34 *személy* kutatott, összesen 87 *munkanapot dolgozott*. Átlag részvétel 6 *fő/nap* volt.

Kutatásunk során, a szifon bontására tett erőfeszítések sikerrel jártak.

.....
Burst-Demény Marcell
kutatásvezető

Budapest, 2012. december.31.

DÁTUM	LÉTSZÁM	CÉLOK - EREDMÉNYEK
2012. 02. 18.	3 fő Tímári Zsolt Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell	Hőmérők leolvasása –megtörtént, eredmények rögzítve Denevérszámlálás – megszámlolva, eredmények rögzítve
2012.04.28.	3 fő Tóth Zoltán Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell	Hőmérők leolvasása –megtörtént, eredmények rögzítve Denevérszámlálás – megszámlolva, eredmények rögzítve Szifon vízszint ellenőrzése
2012. 05. 12.	Tímári Zsolt Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Gieszer János Regős Szilárd Regős Bálint + 3 fő Márványkövi Ádám + 3 fő Vácról	Barlangtakarítás - Régi felszerelések (tófólia) kiszállítás Szifon víztelenítés – agyagásás Hőmérséklet Denevérek Célok teljesítve, eredmények rögzítve
2012. 06. 09.	Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Tóth Zoltán Györe András + 1 fő	Hőmérők leolvasása –megtörtént, eredmények rögzítve Denevérszámlálás – megszámlolva, eredmények rögzítve Szifon vízszint ellenőrzése Az új tófólia leszállítás Régi felszerelések (slag) kiszállítás
2012.06.16.	Tímári Zsolt Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Gieszer János	Denevérszámlálás Hőmérő leolvasás Elektromos hálózat átvizsgálása Szivattyúzás
2012. 07.28	Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Tóth Zoltán Tímári Zsolt Márványkövi Ádám	Szifonbontás
2012. 08. 11	Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Tóth Zoltán Zimmerman Lőrinc Zimmerman Eliza Bartus Katalin Gelegonya Géza Csomor Miklós	Szifonbontás
2012. 09. 01.	Márványkövi Ádám Tóth Zoltán Mohácsi Tibor Tardos Zoltán Tardos Virág Burst-Demény Marcell	Víztelenítés

2012.09.15	Tímári Zsolt Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Gieszer János+1 fő Márványkövi Ádám Tóth Zoltán	Víztelenítés, szifonbontás
2012. 09. 29	Tímári Zsolt Burst-Demény Marcell Márványkövi Ádám Tóth Zoltán Tímári Imre	Denevérszámlálás Hőmérséklet Szifonbontás
2012.10.13	Tölyhi Tamás Burst-Demény Marcell Márványkövi Ádám Tóth Zoltán	Denevérszámlálás Hőmérséklet Szifonvízszint-ellenőrzés
2012.11.10	Tímári Zsolt Burst-Demény Marcell Gál Balázs Nagy Róbert	Denevérszámlálás Hőmérséklet Szifonvízszint-ellenőrzés
2012.11.24	Mohácsi Tibor Márványkövi Ádám Tímári Zsolt Burst-Demény Marcell	Denevérszámlálás Hőmérséklet Szifonvízszint-ellenőrzés
2012. 12.15	Tímári Zsolt Hortobágyi Gábor Tóth Zoltán Burst-Demény Marcell	Denevérszámlálás Hőmérséklet Szifonvízszint-ellenőrzés